

ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ
ПУШКІН.

**Перша заслуга великого поета в тому,
що через нього розумнішає все, що
може порозумнішати.**

А. М. Островський

Куди б нас не кинула доля,
І щастя куди б не привело,
Все ті ж ми: нам цілий світ чужина;
Батьківщина нам Царське Село.
О.С.Пушкін

Пушкін Олександр Сергійович

1799-1837

Походження

Пушкін походив з розгалуженого нетитулованого дворянського роду, що брав початок за генеалогічною легендою від Радши, сучасника Олександра Невського. Пушкін неодноразово писав про свій родовід у віршах і прозі; він бачив у своїх предках взірець стародавнього роду, дійсної «аристократії», що чесно служив вітчизні, але не зазнав прихильності правителів. Не раз він звертався (у тому числі в художній формі) до постаті свого прадіда за матір'ю — африканця Абрама Петровича Ганібала, що став слугою та вихованцем Петра I, а потім військовим інженером та генералом. Мати Пушкіна — Надія Йосипівна (1775 — 1836), внучка Ганібала; батько — Сергій Львович (1767 — 1848), світський дотепник та поет-аматор, дядько за батьком — Василь Львович (1766 — 1830) — був відомим поетом оточення Карамзіна. З дітей Надії

ДИТИНСТВО

Народився 26 травня (6 червня) 1799р. у Москві. Літні місяці 1805–1810 майбутній поет звичайно проводив у своєї бабусі за матір ю, Марії Олексіївни Ганібал (1745–1818, уродженої Пушкіної, з іншої гілки роду), у підмосковному селі Захарово поблизу Звенигорода.

У метричній книзі церкви Богоявлення в Єлохові (зараз на її місці знаходиться Богоявленський собор в Єлохові) серед інших, є такий запис: «27 травня. У дворі колежского реєстратора Івана Васильєва Скварцова у мешканця його Моєра Сергія Львовича Пушкіна народився син Олександр. Хрещений 8 червня. Восприємник граф Артемій Іванович Воронцов, кума мати зазначеного Сергія Пушкіна вдова Ольга Василівна Пушкіна». Ранні дитячі враження відбилися в перших дослідях пушкінських поем,

Юність

Портрет Пушкіна (Акварель С. Г. Чирикова, *1810*); Центральный музей О. С. Пушкіна, Санкт-Петербург

Шість років Пушкін провів у Царськосільському ліцеї, відкритому *19* жовтня *1811*. Тут юний поет пережив події Франко-російської війни *1812* року. Тут вперше відкрився і був високо оцінений його поетичний дар. Спогади про роки, проведені в Ліцеї, про ліцейське братерство, назавжди залишилися в душі поета.

Молодість

З Лицею Пушкін був випущений в червні 1817 в чині колезького секретаря (10-го класу, по табелі про ранги) та визначено в Колегію закордонних справ.

Він стає постійним відвідувачем театру, бере участь у засіданнях «Арзамаса», в 1819 вступає в члени літературно-театрального співтовариства «Зелена лампа», яким керує Союз благоденства. Не беручи участі в діяльності перших таємних організацій, Пушкін проте пов'язаний дружніми

узами з багатьма активними членами декабристських товариств, пише політичні епіграми та вірші «До Чаадаєва» («Любові, надії, тихої слави ...», 1818), «Вольность» (1818), «Плюсковой» (1818), «Село» (1819).

У ці роки він зайнятий роботою над поемою «Руслан і Людмила», розпочатої в Лицеї і відповідала програмним установкам літературного суспільства «Арзамас» про необхідність створення національної

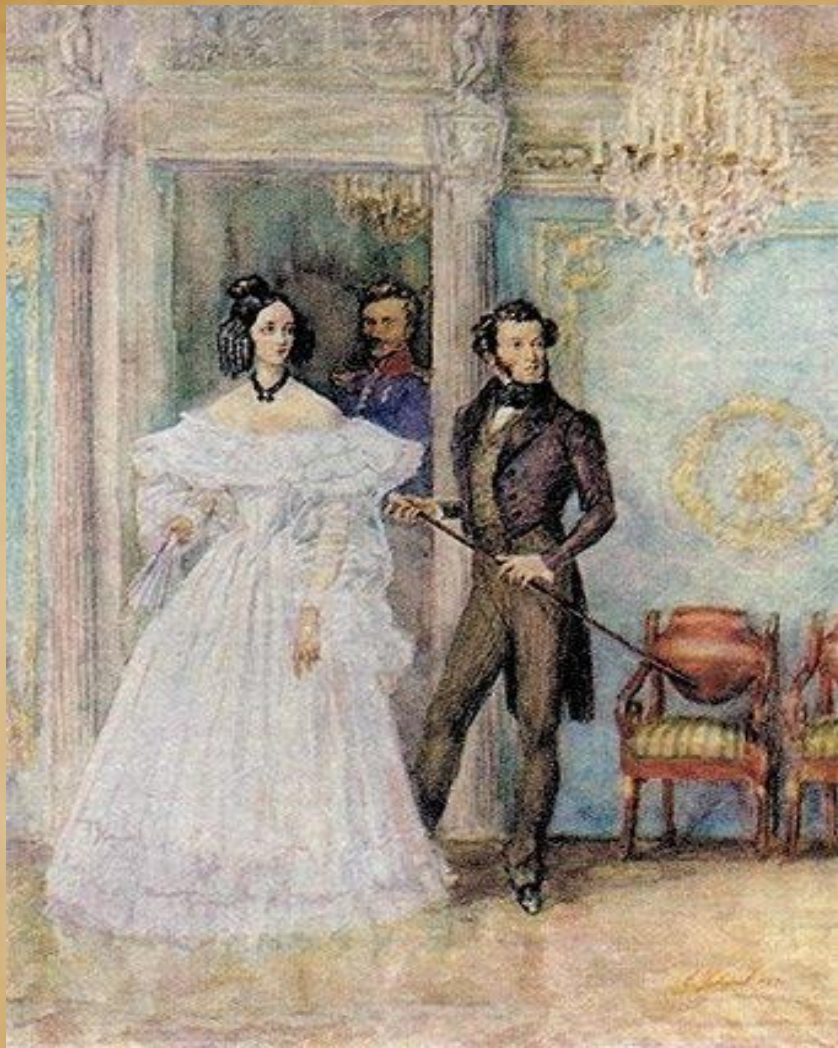

Болдіно

Пушкін відчуває необхідність життєвих змін. У 1830 повторне його сватання до Наталії Миколаївни Гончарової, було прийняте, і восени він відправляється в нижньогородський маєток свого батька в Болдіно для вступу у володіння прилеглому села Кистенево, подарованого батьком до весілля. Холерні карантини затримали поета на три місяці, і цій порі судилося стати знаменитою Болдінською осінню, найвищою точкою пушкінської творчості, коли з-під його пера вилася ціла бібліотека творів: «Повісті покійного Івана Петровича Белкіна» («Повісті Белкіна», «Досвід драматичних вивчень» («Маленькі трагедії»), останні глави «Євгенія Онєгіна», «Будиночок в Коломні», «Історія села Горюхіна», «Казка про попа і про працівника його Балду», кілька начерків

Петербург 1831–1833

Зменшена факсиміле рукопису Пушкіна (проза) В цей же час Пушкін брав активну участь у виданні «Літературної газети» (газета виходила з 1 січня 1830 по 30 червня 1831 р.) свого друга видавця А. А. Дельвіга. Дельвіг, підготувавши перші два номери, тимчасово виїхав з Петербурга і доручив газету Пушкіну, який і став фактичним редактором перших 13 номерів. Конфлікт «Літературної газети» з редактором полуофіційної газети «Північна бджола» Ф. В. Булгаріним, агентом Третього відділення, привів, після публікації газетою чотиривірші Казимира Делавіня про жертви Липневої революції, до закриття видання.

Петербург 1833–1835

У листопаді 1833 Пушкін повертається до Петербурга відчуваючи необхідність круто змінити життя і перш за все вийти з-під опіки двору. Напередодні 1834 Микола I виробляє свого історіографа в молодший придворний чин камер-юнкери. Єдиним виходом з двозначного становища, в якому опинився Пушкін, було домогтися негайної відставки. Але сім'я зростала (у Пушкіних народилося четверо дітей: Марія, Олександр, Григорій та Наталя), світське життя вимагало великих витрат, останні ж книги Пушкіна вийшли більше року тому і великого доходу не принесли, історичні заняття поглинали все більше часу, платня історіографа була незначною, і тільки цар міг дозволити видання

N 14
Александръ Пушкинъ

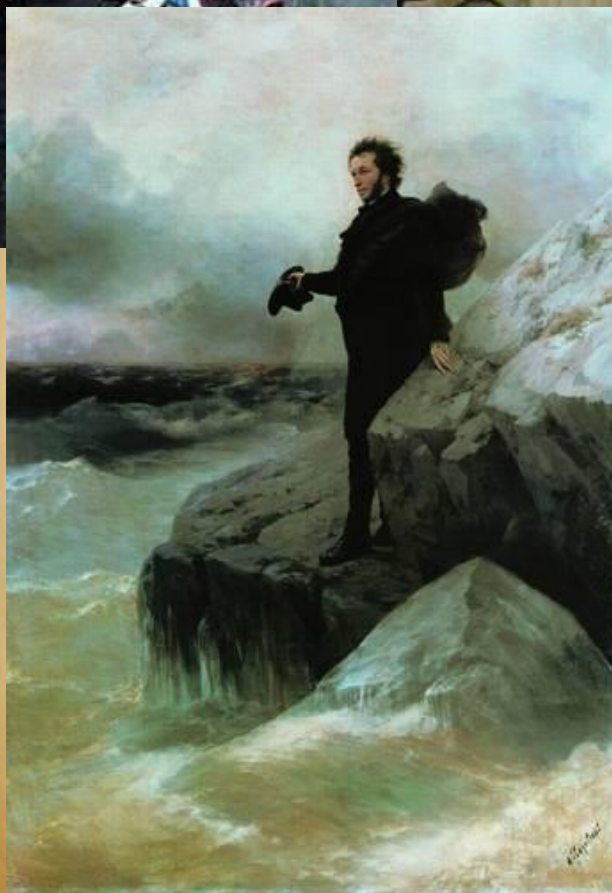
Друзі мої. Прекрасний наш союз!
Він, як душа, нероздільний і вічний
- Неколебим, вільний і безтурботний,
Сплітаються він під покровом дружних
муз ...
О.С.Пушкін

П.Я.Чаадаев.

Генерал Раевский.

Загибель

Дуель Пушкіна з Дантесом. Олексій Наумов 1884
У листопаді 1836 року виник конфлікт поета з

передавали двох людей: поет В. А. Жуковський та
лейб-медик імператора Миколи I М. Ф. Арендт.
Помер Пушкін 29 січня (10 лютого) о 14:45 годині від

